

A photograph of two men in a warehouse setting. On the left, a man in a light blue shirt and dark trousers stands and holds a white clipboard. On the right, a man in a dark blue work shirt is seated on a red forklift, looking at the clipboard. The background shows high industrial shelving filled with cardboard boxes. A semi-transparent grey box containing text is overlaid on the bottom half of the image.

BEDRE HANDLINGSORIENTEREDE MÅLFORMULERINGER

Resultater af et udviklingsprojekt

December 2020

Mærsk Nielsen HR

Skjoldenæsvej 1

4174 Jystrup

Tlf. 35 13 22 77

E-mail: lizzie@maersk-nielsen.dk

www.maersk-nielsen.dk

ISBN: 978-87-93790-22-3 (trykt)

ISBN: 978-87-93790-23-0 (web)

December 2020

Anvendte fotos i rapporten kommer fra Colourbox

Analyserapporten er udarbejdet af konsulenter fra Mærsk Nielsen HR
for Transporterhvervets Uddannelser

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	5
1.1 Projektets formål	5
1.2 Projektets metoder og faser	5
1.3 Projektorganisering	6
1.4 Rapportens opbygning	7
2. Udvælgelse af AMU-målformuleringer samt projektdeltagere	9
2.1 Udvælgelse af AMU-målformuleringer	9
Projektdeltagere	10
3. Retningslinjer for udvikling af AMU-målformuleringer	11
3.1 Udvikling af retningslinjerne	11
3.2 Hjælpekema til revision af AMU-målformuleringer	12
3.3 Skabelon til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser	13
4. Planlægning og gennemførelse af tre arbejdsseminarer	15
4.1 Arbejdsseminar 1	15
4.2 Arbejdsseminar 2	16
4.3 Arbejdsseminar 3	17
5. Projektresultater	19
6. Bilag	21
6.1 Hjælpekema til udvikling af målformuleringer samt efterfølgende udvikling af prøver	21
6.2 Skabelon til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser med tilhørende bilag	22
6.3 Program for 1. arbejdsseminar	36
6.4 Program for 2. arbejdsseminar	37

6.5 Program for 3. arbejdsseminar.....	38
6.6 Eksempler på reviderede målformuleringer.....	39
6.7 Eksempel på en udfyldt skabelon til udvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse	42

1. Indledning

1.1 Projektets formål

Det har været projektets formål at bidrage til, at der inden for Transporterhvervets Uddannelser skulle udvikles gode handlingsorienterede målformuleringer, der er afgrænsede og entydige i deres beskrivelse af de arbejdsmarkedsrettede kompetencer, som deltagerne skal opnå.

At AMU-målformuleringer er præcise, afgrænsede og entydige har ikke kun betydning for de faglærere, der skal undervise på arbejdsmarkedsuddannelserne. Det har også betydning for de potentielle AMU-deltagere samt for de virksomheder, der gerne vil finde relevante arbejdsmarkedsuddannelser til deres medarbejdere.

Entydige AMU-målformuleringer er desuden centrale i forbindelse med udvikling af prøver i AMU. Hvis målformuleringerne beskriver kompetencerne i meget brede formuleringer, kan det være vanskeligt at udvikle prøver til arbejdsmarkedsuddannelserne, da der bør være en tæt overensstemmelse mellem indholdet i AMU-målformuleringerne og de udviklede prøver. Derfor er det i endnu højere grad end tidligere væsentligt, at der bliver givet megen omtanke til udformningen af målformuleringerne.

I projektet er der blevet arbejdet med AMU-målformuleringer inden for FKB'erne 2280 *Vejgodstransport*, 2290 *Lager, terminal- og logistik*, 2288 *Personbefordring med bybus og rutebil* og 2794 *Transportarbejde i lufthavne*.

1.2 Projektets metoder og faser

Projektet er blevet gennemført i fire faser i perioden april-november 2020.

I det følgende redegøres kort for de anvendte metoder og aktiviteterne i de fire faser.

Fase 1. Projektstart og styregruppemøde

Ved projektets start blev der gennemført et styregruppemøde. På mødet blev TUR's erfaringer med udvikling og revision af AMU-målformuleringer drøftet.

Styregruppen fik præsenteret erfaringer fra andre efteruddannelsesudvalg, og styregruppen besluttede, hvilke erfaringer der skulle anvendes og videreudvikles på i projektet. På baggrund heraf udarbejdede den eksterne konsulent den skabelon og det hjælpeskema, som deltagerne skulle anvende i projektet.

Fase 2: Analyse af målformuleringer

I projektets anden fase blev der foretaget en analyse af målformuleringer inden for TUR's uddannelsesområder med henblik på at afdække de målformuleringer, der ikke var afgrænsede og entydige i beskrivelsen af kompetencerne.

I udvælgelsen var der bl.a. fokus på arbejdsmarkedsuddannelser med høj aktivitet, og arbejdsmarkedsuddannelser der har vist sig at være udfordringer med at udvikle prøver til pga. manglende afgrænsning og entydighed.

Fase 3: Planlægning og gennemførelse af arbejdsseminarer

Der er blevet planlagt og gennemført tre arbejdsseminarer med deltagelse af konsulenter fra Transporterhvervets Uddannelser samt faglærere fra udvalgte skoler.

På arbejdsseminarerne fik deltagerne en introduktion til, hvordan der kan udvikles gode, entydige målformuleringer samt præcise målgruppebeskrivelser. På seminarerne var der bl.a. fokus på, hvordan målformuleringerne kan udarbejdes, så læsbarheden øges.

Efterfølgende arbejdede deltagerne med udvikling af målformuleringerne, og de fik løbende sparring på de udviklede målformuleringer. Deltagerne arbejdede desuden med målgruppebeskrivelser, websøgetekster samt øvrige beskrivelser, der indgår i udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser.

Fase 4: Udarbejdelse af projektrapport samt afsluttende styregruppemøde

I projektets fjerde fase har den eksterne konsulent udarbejdet projektrapporten. I denne forbindelse har konsulenten foretaget den endelige revision af den skabelon og det hjælpeskema, som deltagerne har arbejdet med i projektet.

Der blev afholdt et afsluttende styregruppemøde, hvor erfaringer fra det samlede projektforløb blev evalueret, og hvor udkastet til slutrapporten blev præsenteres og drøftet.

1.3 Projektorganisering

Projektleder fra Transporterhvervets Uddannelser har været uddannelseskonsulent Mogens Ellgaard-Cramer. I projektet har der desuden deltaget følgende uddannelseskonsulenter: Johnny Bendix Bengtson, Michael Ørum Henriksen, Jørgen Jæger og Jes-Peter Nielsen. Uddannelseskonsulenterne har deltaget i såvel styregruppemøderne som i de tre arbejdsseminarer.

Der har været deltagelse af 10 faglærere fra ni forskellige skoler i projektets tre arbejdsseminarer.

Projektet er blevet gennemført i samarbejde med konsulent Lizzie Mærsk fra Mærsk Nielsen HR. Lizzie Mærsk Nielsen har bl.a. varetaget følgende opgaver i projektet: Planlægning af styregruppemøder, afdækning af målformuleringer, der ikke er afgrænsede og entydige, udarbejdelse af materialer, planlægning og gennemførelse af de tre arbejdsseminarer, sparring på udviklede målformuleringer samt udarbejdelse af projektrapporten.

Der er gennemført to styregruppemøder i projektperioden.

1.4 Rapportens opbygning

I kapitel 2 beskrives udvælgelsen af projektdeltagerne samt de AMU-målformuleringer, der skulle arbejdes med i projektet, mens kapitel 3 sætter fokus på retningslinjer for udvikling af AMU-målformuleringer. Der præsenteres desuden et hjælpeskema til udvikling af målformuleringer samt en skabelon til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser.

I kapitel 4 præsenteres indholdet af de tre arbejdsseminarer, der er gennemført med deltagelse af faglærere samt uddannelseskonsulenter fra TUR.

Kapitel 5 opsummerer projektets resultater, mens kapitel 6 indeholder følgende syv bilag:

- 6.1 Hjælpeskema til udvikling af målformuleringer samt efterfølgende udvikling af prøver
- 6.2 Skabelon til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser med bilag
- 6.3 Program for 1. arbejdsseminar
- 6.4 Program for 2. arbejdsseminar
- 6.5 Program for 3. arbejdsseminar
- 6.6 Eksempler på reviderede målformuleringer
- 6.7 Eksempel på en udfyldt skabelon til udvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse.

2. Udvælgelse af AMU-målformuleringer samt projektdeltagere

2.1 Udvælgelse af AMU-målformuleringer

Transporterhvervets Uddannelser har udvalgt de AMU-målformuleringer, der blev arbejdet med i projektet. I udvælgelsen af målformuleringer har der været fokus på følgende:

- Målformuleringer, der var upræcise, ikke-afgrænsede og/eller ikke-entydige
- Målformuleringer, det har vist sig vanskeligt at udvikle prøver til, f.eks. på grund af ovenstående
- Målformuleringer, der enten var meget lange eller meget korte, og som dermed ikke var præcise nok til, at faglærere, AMU-deltagere og/eller virksomhedsrepræsentanter kunne få overblik over indholdet
- Målformuleringer, hvor der var behov for en faglig indholdsmæssig revision
- Målformuleringer for arbejdsmarkedsuddannelser med god aktivitet på uddannelserne.

I projektet er der blevet arbejdet med målformuleringer for arbejdsmarkedsuddannelser inden for følgende fire fælles kompetencebeskrivelser: 2020 National og international personbefordring med bus, 2280 Vejgodstransport, 2290 Lager, terminal- og logistik samt 2794 Transportarbejde i lufthavne.

Se de udvalgte arbejdsmarkedsuddannelser inden for de enkelte fælles kompetencebeskrivelser herunder.

2020 National og international personbefordring med bus

43149 Konflikthåndtering for personbefordringschauffører

45870 Sundhed for erhvervschauffører

49005 Kørsel med specielle busser

48900 Trafikskolen, kundeservice og billettering

47874 Introduktion til offentlig servicetrafik

48104 Befordring af sygdoms- og alderssvækkede pas

2280 Vejgodstransport

45080 Energirigtig kørsel

45082 Manøvrering, forsikringer og færdselsregler

45079 Transportpapirer inden for vejtransport

45111 Blokvojskørsel

40065 Uheldsforebyggelse for erhvervschauffører

44722 Køre- og hviletidsregler
43960 Transport af temperaturfølsomt gods
42845 Grundlæggende flakkøretøjer
45310 Lastsikring og stuvning af gods
48465 Køreteknik for erhvervschauffører – trin 1
48466 Køreteknik for erhvervschauffører – ajourføring

2290 Lager, terminal- og logistik

40967 Lagerøkonomi
47623 Sikkerhed ved anvendelse af lagerreoler
46894 Manuel lagerstyring
47894 Lagerstyring med it – grundlæggende funktioner
45647 Udvikling af teknologi i transporterhvervene

2794 Transportarbejde i lufthavne

45142 Lastansvarlig ved lastning og losning af fly
47282 Flykendskab for transportarbejdere i lufthavne
47316 Afgangstjek og afsendelse af fly fra standplads

Projektdeltagere

I forbindelse med projektets opstart udvalgte TUR de faglærere, der skulle deltage i de tre arbejdsseminarer, sammen med de fem uddannelseskonsulenter fra udvalget.

I udvælgelsen af faglærerne prioriterede TUR, at faglærerne havde solide erfaringer med at undervise på arbejdsmarkedsuddannelser inden for de udvalgte fælles kompetencebeskrivelser. TUR havde desuden fokus på at udvælge faglærere, der havde medvirket i arbejdet med udvikling af prøver i AMU, fordi disse faglærere selv havde oplevet udfordringer med at udvikle retvisende, valide prøver, bl.a. fordi målformuleringerne ikke var helt så entydige og præcise, som de kunne ønske sig.

TUR udvalgte 10 faglærere fra følgende skoler til at deltage i projektet: ZBC, TEC, AMU FYN, AMU Nordjylland, AMU JUUL, EUC Lillebælt, UC Plus samt DEKRA.

3. Retningslinjer for udvikling af AMU-målformuleringer

3.1 Udvikling af retningslinjerne

Ved projektets start tog styregruppen stilling til, hvilke retningslinjer faglærerne skulle have for udvikling af AMU-målformuleringer.

Til det første styregruppemøde fik styregruppen et oplæg fra den eksterne konsulent om mulige retningslinjer for udvikling af AMU-målformuleringer. I oplægget blev taget udgangspunkt i TUR's tidligere erfaringer med udvikling og revision af AMU-målformuleringer, herunder erfaringer fra projektet *Forbedring og skærpelse af AMU-målbeskrivelserne* fra 2014.

Styregruppen fik også præsenteret erfaringer fra andre efteruddannelsesudvalg, herunder bl.a. erfaringer fra projekterne *Guide til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser* (Træets Efteruddannelsesudvalg, 2016) og *Klare målformuleringer og test til AMU* (Mejeri- og Jordbrugets Efteruddannelsesudvalg, 2019).

På styregruppemødet blev det besluttet, at projektet skulle tage udgangspunkt i den guide til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser, der var udviklet af Træets Efteruddannelsesudvalg, og som ud over udvikling af selve AMU-målformuleringen også sætter fokus på de øvrige elementer, der skal udvikles for at få godkendt en arbejdsmarkedsuddannelse i Børne- og Undervisningsministeriet. Materialet skulle suppleres med informationer om prøven til arbejdsmarkedsuddannelserne.

På baggrund af drøftelserne på styregruppemødet udarbejdede konsulenten fra Mærsk Nielsen HR et udkast til en skabelon for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser inden for Transporterhvervets Uddannelser, som blev sendt til kommentering hos styregruppen. Efter tilbagemeldingerne fra styregruppen udarbejdede konsulenten fra Mærsk Nielsen HR den udgave af skabelonen, som faglærerne og uddannelseskonsulenterne fra TUR skulle arbejde med på arbejdsseminarerne.

Konsulenten fra Mærsk Nielsen udarbejdede desuden et hjælpeskema, som skulle anvendes ved revision af AMU-målformuleringer.

Ved projektets afslutning er såvel hjælpeskemaet som skabelonen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser blevet revideret. Hjælpeskemaet og skabelonen vil blive præsenteret i det følgende to afsnit.

3.2 Hjælpekema til revision af AMU-målformuleringer

Hjælpekemaet er udviklet med henblik på revision af AMU-målformuleringer samt udvikling af prøver til arbejdsmarkedsuddannelserne.

I hjælpekemaet skal faglærerne starte med at indsætte den eksisterende AMU-målformulering samt angive arbejdsmarkedsuddannelsens nuværende varighed.

Efterfølgende skal faglærerne beregne læsbarhedsindeks (LIX) på den eksisterende AMU-målformulering (inkl. titlen på arbejdsmarkedsuddannelsen). LIX-tallet viser noget om, hvor svær teksten er at læse og forstå. Det har stor betydning for dem, der skal læse målformuleringen, at denne ikke er vanskeligere at læse end højest nødvendigt.

Mange AMU-målformuleringer er meget vanskelige at læse og forstå. Dels fordi de ofte består af mange lange sætninger med mange lange ord, og dels fordi de indeholder mange fagudtryk, som kan være svære at læse. Ved udvikling af AMU-målformuleringer er det derfor vigtigt at være opmærksom på, om indholdet kan skrives, så LIX-tallet ikke bliver for højt. Det er desuden vigtigt at øge læsbarheden ved at anvende punktopstilling og afsnitsinddeling.

I hjælpekemaets 2. kolonne skal det præciseres, hvilken viden og færdigheder de enkelte delkompetencer, der fremgår af målformuleringen, fordrer/kræver af deltageren. Hvis faglærerne mener, at der bør indskrives flere og andre kompetencer i målformuleringen, skal faglærerne også beskrive det i denne kolonne. Arbejdet med beskrivelsen i kolonnen kan bidrage til at afdække, hvilken viden, færdigheder og kompetencer der skal indgå i den reviderede målformulering.

I den 3. kolonne skal faglærerne skrive titlen på arbejdsmarkedsuddannelsen og den reviderede målformulering. Faglærerne skal være opmærksomme på, at titlen skal være dækkende for målformuleringens indhold. Faglærerne skal også skrive arbejdsmarkedsuddannelsen varighed, og de skal i denne sammenhæng overveje, om der er behov for ændring af varigheden i forhold til den nuværende arbejdsmarkedsuddannelse. Endelig skal faglærerne beregne LIX på den reviderede målformulering (inkl. arbejdsmarkedsuddannelsens titel).

Hjælpekemaets 4. kolonne har fokus på beskrivelse af den prøve, der skal være til arbejdsmarkedsuddannelsen. Faglærerne skal beskrive prøvetype, prøvens varighed, antal spørgsmål, der skal udvikles til prøven, og beståelseskrav. Faglærerne skal desuden beskrive de emner, der skal indgå i prøven, i relation til hver af delkompetencerne i målformuleringen, og de skal angive det antal spørgsmål, der skal trækkes i emnet.

Se hjælpekemaet i bilag 6.1.

3.3 Skabelon til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser

Skabelonens punkter

Skabelonen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser indeholder følgende 14 punkter:

1. Titel på arbejdsmarkedsuddannelsen
2. Kort titel på arbejdsmarkedsuddannelsen
3. Varighed på arbejdsmarkedsuddannelsen
4. Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelsen
5. Beregnet LIX-tal
6. Spørgsmål til Viskvalitet.dk
7. Tilknytning til fælles kompetencebeskrivelser
8. Web-søgetekst
9. Målgruppebeskrivelse
10. Forslag til AMU-kursuspakke(r), som arbejdsmarkedsuddannelsen kan indgå i
11. Forslag til standardmerit
12. Hvilken/hvilke arbejdsuddannelse(r) erstatter den nyudviklede arbejdsmarkedsuddannelse eventuelt?
13. Udvikling af AMU-prøve
14. Udvikling af en pædagogisk vejledning inkl. vejledende tidsfordeling.

Skabelonen er udarbejdet, så den både kan anvendes ved nyudvikling af arbejdsmarkedsuddannelser og ved revision af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser.

De fleste af punkterne i skabelonen relaterer sig direkte til de oplysninger, som Børne- og Undervisningsministeriet skal have for at kunne godkende en ny arbejdsmarkedsuddannelse. Hertil kommer f.eks. punkt 5, hvor der skal beregnes LIX-tal (læsarhedsindex) på den udviklede handlingsorienterede målformulering, som skal bidrage til opmærksomhed på målformuleringens læsarhed.

I udviklingsprojektet har faglærerne og konsulenterne fra Transporterhvervets Uddannelser udelukkende arbejdet med skabelonens første 12 punkter.

Punkt 13 om udvikling af AMU-prøven er primært relevant ved nyudvikling af arbejdsmarkedsuddannelser, som ikke allerede har tilknyttet en prøve. Men ved en revision af en eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse bør det naturligvis også overvejes, om der er behov for at revidere den eksisterende prøve, f.eks. med hensyn til prøveform, prøvens varighed og antal spørgsmål.

Punkt 14 om udvikling af en pædagogisk vejledning er taget med i skabelonen, fordi TUR fremadrettet vil have de faglærere, der står for udvikling af nye AMU-målformuleringer, til også at udvikle en pædagogisk vejledning.

Skabelonen er udarbejdet således, at der for hvert af punkterne er en kort vejledning til, hvordan punktet skal beskrives i den efterfølgende boks.

Bilag til skabelonen

Bagerst i skabelonen er der indsat et bilag med en uddybende vejledning til skabelonens punkt 4. *Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelsen* samt skabelonens punkt 5. *Beregning af LIX-tal*.

Under punkt 4. *Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelsen* er der en præsentation af nogle indholdsmæssige og sproglige opmærksomhedspunkter, som samlet set kan bidrage til, at målformuleringer er afgrænsede og entydige i deres beskrivelse af de arbejdsmarkedsrettede kompetencer, som deltagerne skal opnå – og som samtidigt er så læsbare som muligt. Der er desuden et link til *Guide til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser*, som har været projektets udgangspunkt for udvikling af gode målformuleringer.

Under punkt 5. *Beregning af LIX-tal* er der en forklaring på, hvordan læsbarhedsindekset (LIX) beregnes, og hvilken sværhedsgrad det er udtryk for. Der er desuden en beskrivelse af, hvordan LIX-tallet kan beregnes i en elektronisk LIX-beregner.

Se den endelige skabelon til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser og det tilhørende bilag i rapportens bilag 6.2.

4. Planlægning og gennemførelse af tre arbejdsseminarer

Der er blevet gennemført tre arbejdsseminarer i projektperioden. Arbejdsmarkedsseminarerne blev gennemført den 1. juli 2020, den 7. september 2020 og den 7. oktober 2020.

Hermed præsenteres indholdet i de tre arbejdsseminarer.

4.1 Arbejdsseminar 1

På det første arbejdsseminar fik de 10 faglærere og de fem uddannelseskonsulenter fra TUR først en præsentation af projektets formål og forventninger til projektets resultater.

Deltagerne fik desuden en gennemgang af beskrivelsessystemet i AMU, herunder beskrivelse af jobområder og tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer samt tilkobling af såvel arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag fra eud.

Efterfølgende fik deltagerne en præsentation af ministeriets krav til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser samt en oversigt over de elementer, der skal indgå i beskrivelsen af en arbejdsmarkedsuddannelse, som udover titlen og den handlingsorienterede målformulering f.eks. også omfatter web-søgetekst og målgruppebeskrivelse.

Herefter blev der sat fokus på udvikling af målformuleringer. Først blev ministeriets regler præsenteret:

- Målformuleringen skal kort beskrive den jobfunktion, der skal kompetenceudvikles til
- Den skal være så detaljeret, at kompetencerne tydeligt fremgår, og den skal dermed give grundlag for såvel tilrettelæggelse af undervisningen som udvikling af prøven
- Den skal beskrives i et let forståeligt og sammenhængende sprog
- Den kan med fordel opdeles i flere afsnit og skrives med punktopstilling, skrives i korte sætninger og uden for mange lange ord samt skrives uden for mange fremmedord.

Med baggrund i de to nederste punkter blev det præsenteret og drøftet, hvordan målformuleringerne kunne udvikles, så disse kunne blive lettere at læse og forstå for AMU-målgruppen, virksomhedsrepræsentanter, jobkonsulenter, faglærere, virksomhedskonsulenter, uddannelsesledere etc.

Der blev desuden sat fokus på arbejdsmarkedsuddannelsernes titler, muligheden for angivelsen af niveaumarkører i uddannelsernes titler samt målgruppebeskrivelser for uddannelserne.

På arbejdsseminaret fik deltagerne en introduktion til beregning af læsbarhedsindeks (LIX), og de fik præsenteret eksempler på eksisterende AMU-målformuleringer med høje LIX-tal.

Inden igangsættelsen af arbejdet med udvikling/revision af AMU-målformuleringer fik deltagerne præsenteret følgende 10 faser i udvikling af målformuleringer:

1. Beskriv de centrale handlekompetencer
2. Beskriv delkompetencerne
3. Udvælg de kompetencer, der skal beskrives nærmere
4. Udarbejd et forslag til en målformulering
5. Læs igennem for indhold og sprog og beregn LIX
6. Få sparring på målformuleringen
7. Revidér målformuleringen
8. Få den sidste sparring på målformuleringen
9. Foretag den endelige justering af målformuleringen
10. Indsæt målformuleringen i TUR'S skabelon.

Efter arbejdet med udvikling af udkast til nye målformuleringer præsenterede deltagerne deres udkast i plenum, og de fik sparring på deres forslag, hvorefter de fortsatte udviklingsarbejdet. Ved arbejdsseminarets afslutning sendte deltagerne de udviklede målformuleringer til konsulenten fra Mærsk Nielsen HR.

Se programmet for arbejdsseminaret i bilag 6.3.

4.2 Arbejdsseminar 2

Projektets andet arbejdsseminar startede med en kort repetition af principperne for udvikling af bedre handlingsorienterede målformuleringer. Deltagerne fik desuden præsenteret eksempler på, hvordan LIX-tallet for målformuleringerne kan reduceres væsentligt ved omformuleringer. Der var desuden fokus på, hvordan anvendelse af punkt-opstilling i målformuleringerne i høj grad kan bidrage til at øge læsbarheden af målformuleringerne.

Efterfølgende fik deltagerne feedback på de målformuleringer, de havde afleveret ved afslutningen af det første arbejdsseminar. Det blev i plenum drøftet, om målformuleringerne kunne revideres yderligere.

Deltagerne fik præsenteret skabelonen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser, og efterfølgende gik de i gang med at indsætte de udviklede målformuleringer samt udfylde de øvrige punkter i skabelonen.

På arbejdsseminaret fik deltagerne løbende sparring på de udviklede målformuleringer samt på de udfyldte skabeloner til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser.

Ved arbejdsseminarets afslutning sendte deltagerne de udviklede målformuleringer og de udfyldte skabeloner til konsulenten fra Mærsk Nielsen HR.

Se programmet for arbejdsseminaret i bilag 6.4.

4.3 Arbejdsseminar 3

Arbejdsseminaret startede med, at deltagerne fik feedback på de målformuleringer og skabeloner, de havde afleveret ved afslutningen af det andet arbejdsseminar.

Efterfølgende blev der udarbejdet en status på udviklingsarbejdet, og der blev foretaget en prioritering af det fortsatte udviklingsarbejde på arbejdsseminaret. Herefter fortsatte deltagerne udviklingsarbejdet, og efterhånden som de blev færdige med målformuleringer og skabeloner fik de sparring på disse fra konsulenten fra Mærsk Nielsen HR.

På arbejdsseminaret blev der drøftet mulige ændringer til skabelonen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser.

Ved arbejdsseminarets afslutning sendte deltagerne de udviklede målformuleringer og de udfyldte skabeloner til konsulenten fra Mærsk Nielsen HR, og efterfølgende fik deltagerne tilsendt feedback på målformuleringerne og skabelonerne.

Se programmet for arbejdsseminaret i bilag 6.5.

5. Projektresultater

Udviklingsprojektet har givet Transporterhvervets Uddannelser et skærpet fokus på, hvordan AMU-målformuleringer kan udvikles, så disse er præcise, afgrænsede og entydige. Dette kan i høj grad bidrage til, at der ved udvikling af prøver i AMU sikres en god sammenhæng mellem målformuleringerne og prøvernes indhold.

Gennem fokus på læsbarhedsindeks (LIX) for såvel målformuleringerne som øvrige tekster, der indgår i udvikling og godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelserne, har TUR fået udviklet arbejdsmarkedsuddannelser, der er langt mere læsbare end mange af de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser. Dette er dels sket gennem en opmærksomhed på ordenes længde og anvendelse af korte sætninger mellem hvert punktum, og dels gennem anvendelse af punktopstillinger i målformuleringerne.

TUR har gennem projektet fået kvalificeret såvel faglærere som egne uddannelseskonsulenter til udvikling af bedre handlingsorienterede målformuleringer. De 10 faglærere, der har deltaget i projektet, vil fremadrettet kunne bidrage til udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser samt revision af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser.

Som led i projektet er der arbejdet med revision af 18 arbejdsmarkedsuddannelser inden for følgende fire fælles kompetencebeskrivelser: *2020 National og international personbefordring*, *2280 Vejgodstransport*, *2290 Lager, terminal- og logistik* og *2794 Transportarbejde i lufthavne*.

Når de reviderede målformuleringer har været igennem en kvalitetskontrol i Transporterhvervets Uddannelser i december 2020, vil disse blive indsendt til Børne- og Undervisningsministeriet med henblik på godkendelse.

Transporterhvervets Uddannelser planlægger at gennemgå alle deres arbejdsmarkedsuddannelser hen over de næste 3 år med henblik på at opdatere disse i forhold til udviklingen i branchen og de derved nye krav til kompetencer. Det forventes, at 1/3 af arbejdsmarkedsuddannelserne vil blive revideret om året.

Formålet med at revidere arbejdsmarkedsuddannelserne er også at gøre de handlingsorienterede målformuleringer mere afgrænsede og entydige i beskrivelsen af de kompetencer, som deltagerne skal opnå, samt i beskrivelsen af de emner som skal indgå i prøven til de enkelte arbejdsmarkedsuddannelser.

Gennemgangen af arbejdsmarkedsuddannelserne skal ske efter den skabelon, der er udviklet og anvendt i projektet. Dette skal bidrage til en ensartet og struktureret tilgang til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser såvel internt i TUR som eksternt, når der inddrages faglærere i udviklingsarbejdet. Se hjælpeskemaet til udvikling af målformuleringer i bilag 6.1 og skabelonen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser i bilag 6.2.

I bilag 6.6 kan der ses eksempler på målformuleringer, der er blevet revideret som led i projektet.

I bilag 6.7 kan der ses et eksempel på en udfyldt skabelon til udvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse.

6. Bilag

6.1 Hjælpekema til udvikling af målformuleringer samt efterfølgende udvikling af prøver

Hjælpekema til udvikling af målformuleringer samt efterfølgende udvikling af prøver				
Nuværende AMU-målformulering	Præcisering af hvilken viden og færdigheder delkompetencen fordrer/kræver af deltageren	Forslag til ny AMU-målformulering	Prøve i AMU. Prøvetype, varighed, antal spørgsmål m.m.	
I denne kolonne gengives hele den nuværende AMU-målformulering med nummer og angivelse af varighed. Der skal desuden beregnes LIX på målformuleringen.	I denne kolonne skal AMU-målformuleringen splittes op i delkompetencer, hvis disse skal fastholdes. Til hver af delkompetencerne skal det i punktform beskrives, hvilken viden og færdigheder delkompetencen fordrer/kræver af deltageren (f.eks.: har viden om..., har indgående viden om..., har indsigt i..., har kendskab til..., kan betjene..., kan anvende..., kan fremstille..., kan udføre..., kan udvæge..., kan sikre...).	I denne kolonne skrives forslag til titel samt forslag til en ny AMU-målformulering. Der skal angives forslag til uddannelsens varighed. Der skal desuden beregnes LIX på målformuleringen.	I denne kolonne beskrives prøvetype (multiple choice, case, praktisk eller mundtlig). Varighed i minutter. Antal spørgsmål i prøven – antal spørgsmål, der skal udvikles. Beståelsekrav. Emner i prøven samt antal spørgsmål, der skal trækkes i emnet.	
Nr. og titel: AMU-målformuleringen:	" "	Titel: AMU-målformuleringen: Varighed: X dage LIX: XXX		
Varighed: X dage LIX: XXX	Denne delkompetence kræver: • xxx • xxx • xxx			
	" "			
	Denne delkompetence kræver: • xxx • xxx • xxx			
	" "			
	Denne delkompetence kræver: • xxx • xxx • xxx			
	" "			
	Denne delkompetence kræver: • xxx • xxx • xxx			
	" "			
	Denne delkompetence kræver: • xxx • xxx • xxx			

6.2 Skabelon til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser med tilhørende bilag

1. Titel på arbejdsmarkedsuddannelsen

Der skal angives en titel på arbejdsmarkedsuddannelsen. Titlen skal være på max. 50 tegn inkl. punktummer, andre grammatiske tegn og mellemrum. Vær opmærksom på, at titlen skal være så dækkende som muligt for indholdet i uddannelsen.

Husk, at der i titlen også kan indgå en niveaumarkør: 1, 2, 3 eller ajourføring.

2. Kort titel på arbejdsmarkedsuddannelsen

Der skal angives en kort titel på arbejdsmarkedsuddannelsen. Titlen skal være på max. 15 tegn inkl. punktummer, andre grammatiske tegn og mellemrum.

3. Varighed på arbejdsmarkedsuddannelsen

Arbejdsmarkedsuddannelsens varighed skal angives i hele eller halve dage, f.eks. 2,0 eller 2,5.

4. Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelsen

Målformuleringen skal afspejle og afgrænse den job- og arbejdsfunktion, som uddannelsen skal kompetenceudvikle til. Vær opmærksom på, at målformuleringen skal kunne læses og forstås af AMU-målgruppen, faglærere og andre interessenter. Derfor skal den skrives i et letforståeligt sprog.

Ved udarbejdelse af målformuleringen er det vigtigt at gennemgå alle faser, der er beskrevet i bilaget bagerst i denne skabelon.

Husk, at der gerne må anvendes punktopstilling i dele af målformuleringen, hvis det kan lette læsningen af målformuleringen. Læs også herom i bilaget bagerst i denne skabelon.

5. Beregnet LIX-tal

LIX-tallet på AMU-målformuleringen skal beregnes. Husk, at uddannelsens titel også skal indgå i beregningen.

Læs om beregning af LIX-tallet i bilaget bagerst i denne skabelon.

6. Spørgsmål til Viskvalitet.dk:

Der skal udarbejdes 5 evalueringsspørgsmål til deltagere og 5 evalueringsspørgsmål til virksomheder.

Hvert spørgsmål skal indledes med en af sætningerne nedenfor.

Hvor tilfreds er du med...?

I hvilken grad synes du...?

Vær opmærksom på, at evalueringsspørgsmålene skal relatere sig til noget, som Transporterhvervets Uddannelser kan handle på, f.eks. arbejdsmarkedsuddannelsens indhold og varighed, men f.eks. ikke til, hvordan skolerne har tilrettelagt undervisningen.

Spørgsmål til deltagerne:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Spørgsmål til virksomhederne:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

7. Tilknytning til fælles kompetencebeskrivelser

Det skal angives, hvilken fælles kompetencebeskrivelse arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet til (moder-FKB). Det skal desuden angives, hvilke FKB'er det anbefales, at arbejdsmarkedsuddannelsen eventuelt også kobles til.

Moder-FKB:

Øvrige FKB'er:

8. Web-søgetekst

Teksten skal være et kort sammendrag af den handlingsorienterede målformulering, eller bestå af udvalgte nøgleord der karakteriserer uddannelsen. Teksten vises bl.a. på ug.dk. Ligesom i selve AMU-målformuleringen er det vigtigt at være opmærksom på, at teksten skal afspejle og afgrænse den job- og arbejdsfunktion, som uddannelsen skal kompetenceudvikle til. Den skal desuden være let at læse og forstå.

Teksten må max. være på fire linjer, og der må ikke anvendes punktopstilling.

9. Målgruppe

Målgruppen for arbejdsmarkedsuddannelsen skal være et udsnit af de medarbejdere, der er beskrevet i den fælles kompetencebeskrivelse. Beskrivelsen må ikke stille krav til adgang til uddannelsen, medmindre der er tale om særlige adgangskrav i forbindelse med en certifikatuddannelse. Den brancherettede afgrænsning skal være tydelig.

Eksempler på, hvordan målgruppen kan beskrives:

- 1. Arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet til ufaglærte og faglærte medarbejdere, der arbejder inden for transportbranchen.*
- 2. Arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet til faglærte og ufaglærte medarbejdere inden for transportbranchen, der har erfaringer med, og som skal kunne udføre ...*
- 3. Arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet til ufaglærte, som arbejder inden for transportbranchen, og som skal kunne betjene*

Målgruppebeskrivelsen må ikke opstille adgangskrav eller på anden måde udelukke personer, der har andre forudsætninger, medmindre der er tale om de eventuelle særlige adgangskrav i forbindelse med en certifikatuddannelse.

Målgruppebeskrivelsen kan indeholde anbefalinger om, at deltagerne på forhånd har gennemført en konkret arbejdsmarkedsuddannelse, eller at deltagerne har tilsvarende kompetencer. Dette kan f.eks. formuleres således: "Det anbefales, at deltagerne på forhånd har gennemført arbejdsmarkedsuddannelsen, eller at deltagerne har tilsvarende kompetencer."

10. Forslag til AMU-kursuspakke(r), som arbejdsmarkedsuddannelsen kan indgå i

Skriv forslag til, hvilken eksisterende AMU-kursuspakke arbejdsmarkedsuddannelsen eventuelt kan indgå i, f.eks. "Ny chauffør i xxx". Hvis en anden arbejdsmarkedsuddannelse skal udgå af den eksisterende AMU-kursuspakke, skal det også skrives.

Hvis der stilles forslag til en ny AMU-kursuspakke, skal der angives et forslag til titel på den nye AMU-kursuspakke. Det skal desuden fremgå, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser der skal indgå. Skriv numre og titler på disse arbejdsmarkedsuddannelser.

11. Forslag til standardmerit

Hvis arbejdsmarkedsuddannelsen helt eller delvis modsvarer fag i en eller flere af erhvervsuddannelsernes hovedforløb, kan det anbefales, at arbejdsmarkedsuddannelsen skal kunne give standardmerit.

12. Hvilken/hvilke arbejdsmarkedsuddannelse(r) erstatter den nyudviklede arbejdsmarkedsuddannelse eventuelt?

Hvis den nyudviklede arbejdsmarkedsuddannelse skal erstatte en eller flere af de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser, skal denne/disse arbejdsmarkedsuddannelser angives herunder. Husk at skrive både kode/nummer, titel, hele målformuleringen og varighed i dage. Skriv desuden LIX-tallet for målformuleringen (husk at uddannelsens titel også skal indgå i LIX-beregningen).

Arbejdsmarkedsuddannelsen erstatter følgende eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse:

Kode/nr. og titel:

Målformulering:

Varighed i dage:

LIX for den eksisterende målformulering inkl. titlen:

Bilag til skabelonens punkt 4 og 5

Udvikling af målformuleringer (skabelonens punkt 4)

Den gode, klare målformulering kræver følgende indholdsmæssige opmærksomhedspunkter:

- At man ikke er i tvivl om, hvad indholdet i arbejdsmarkedsuddannelsen er
- At det tydeligt fremgår, hvilke kompetencer der skal opnås
- At udviklerne af prøven til arbejdsmarkedsuddannelsen ikke bliver i tvivl om, på hvilket niveau prøven skal udvikles.

Målformuleringen skal være let at læse og forstå, og dette kræver følgende sproglige opmærksomhedspunkter:

- Et let forståeligt og sammenhængende sprog
- Inddelt i flere afsnit og gerne med punktopstilling, hvis der opremses to eller flere punkter, men pas på ikke at anvende rigtig mange punktopstillinger, for det kan gøre teksten svær at overskue
- Ikke flere fagudtryk end nødvendigt
- Ikke flere lange ord end nødvendigt
- Ikke for mange sammensatte ord
- Ikke for mange opremsninger
- Ikke for lange sætninger
- Undgå forkortelser
- God tegnsætning (især punktummer).

Ved udvikling af målformuleringer til arbejdsmarkedsuddannelser er det vigtigt at gennemgå følgende 10 faser:

11. Beskriv de centrale handlekompetencer
12. Beskriv delkompetencerne
13. Udvælg de kompetencer, der skal beskrives nærmere
14. Udarbejd et forslag til en målformulering
15. Læs igennem for indhold og sprog (jf. ovenstående opmærksomhedspunkter) og beregn LIX
16. Få sparring på målformuleringen
17. Revidér målformuleringen
18. Få den sidste sparring på målformuleringen
19. Foretag den endelige justering af målformuleringen
20. Indsæt målformuleringen i TUR's skabelon.

Ved udvikling af målformuleringen kan det være en fordel at anvende *Hjælpekema til udvikling af målformuleringer samt efterfølgende udvikling af prøver*.

Læs mere om gode råd og faldgruber ved udvikling af AMU-målformuleringer i: *Guide til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser* i kapitel 5, fase 5. http://maersk-niel-sen.dk/wp-content/uploads/2017/12/Guide_til_udvikling_af_arbejdsmarkedsuddannelser.August.2016.pdf

Beregning af LIX-tal (skabelonens punkt 5)

Man kan beregne, hvor let eller svær en tekst er at læse, ved at beregne læsbarhedsindexet, som forkortes LIX.

LIX-tallets størrelse er afhængigt af følgende to parametre:

- antallet af ord mellem to punktummer
- hvor stor en procentdel af ordene, der har flere end seks bogstaver.

Se i boksen herunder en formel for beregning af LIX-tallet.

$$\text{LIX} = \frac{\text{Antal ord}}{\text{Antal punktummer}} + \left(\frac{\text{antal lange ord} * 100}{\text{antal ord}} \right)$$

Lange ord defineres her som ord med flere end seks bogstaver.

Når man vil gøre en tekst lettere at læse, handler det altså om at anvende få lange ord med flere end seks bogstaver og at sætte punktummer, så ofte det giver mening.

Når man har beregnet LIX-tallet, kan man i tabellen herunder se, hvilken sværhedsgrad og type af tekst som LIX-tallet svarer til.

Skala for LIX	
LIX-tallet	Sværhedsgrad – typer af tekster
55 og derover	Meget svær, f.eks. faglitteratur på akademisk niveau og lovtekster
45 – 54	Svær, f.eks. fagbøger, populærvideenskabelige værker og akademiske udgivelser
35 – 44	Middel, f.eks. dagblade og tidsskrifter
25 – 34	Let for øvede læsere, f.eks. ugeblade og let skønlitteratur for voksne
24 og derunder	Let tekst, f.eks. børnelitteratur

Hvis AMU-målgruppen af faglærte og ufaglærte på det danske arbejdsmarked skal have gode muligheder for at læse og forstå AMU-målformuleringerne, burde LIX-tallet ikke være højere end 44, som er den øvre grænse for middelsvære tekster.

Det er dog ofte vanskeligt at få LIX-tallet ned på højest 44. Dette skyldes især, at der nødvendigvis indgår fagudtryk i målformuleringerne, og at disse typisk er lange ord på mere end seks bogstaver.

Det er vigtigt, at det tydeligt fremgår af AMU-målformuleringen, hvilke handlingsorienterede faglige kompetencer deltageren har tilegnet sig ved uddannelsens afslutning. Derfor må der ved udarbejdelse af AMU-målformuleringer ske en afvejning af, hvilke fagudtryk der er nødvendige, set i relation til at få bragt LIX-tallet så langt ned mod middelniveau som muligt.

I praksis er der nogle forskellige ting, man skal være opmærksom på, når man skal beregne LIX-tallet på AMU-målformuleringen, f.eks.:

- AMU-målnummeret skal ikke tælles med i beregningen
- man skal huske at tage titlen med i beregningen
- der skal tælles et punktum med efter titlen, selvom det rent faktisk ikke står der
- kolon, spørgsmålstegn, udråbstegn og semikolon skal tælles med som et punktum
- punktummer, der indgår i forkortelser, skal ikke tælles med som punktummer
- forkortelser og talord skal tælles med, som om de er skrevet helt ud
- ord med bindestreger tælles som ét ord.

I de almindelige regler for LIX-beregning indgår der ikke noget om beregning af tekster, der er opstillet i punkter. **Derfor defineres her en ny regel**, der kan anvendes ved beregning af tekster i punktopstilling.

Se reglen i boksen herunder.

Regel for LIX-beregning af tekster med punktopstilling

Udover punktummet efter arbejdsmarkedsuddannelsens titel (som jo ikke står der) tælles der også punktummer med ved afslutning af hvert punkt i punktopstillingen – selvom der reelt kun er punktum ved afslutning af det sidste punkt i punktopstillingen.

Beregning af LIX-tallet på en AMU-målformulering

Herunder ses et eksempel på en AMU-målformulering:

45082 Manøvrering, forsikringer og færdselsregler

Deltageren har viden om:

- Forsikringsforhold
- Skadesstatistikker
- Færdselsregler.

Deltageren kan udføre forlæns og baglæns manøvrering med varevogn, bus, lastbil eller vogntog.

Deltageren har viden om, hvordan skader på personer, gods og køretøjer kan begrænses.

Man starter med at tælle alle ord i teksten. Husk, at AMU-målnummeret ikke skal tælles med som et ord. Der er i alt **37 ord** i teksten.

Derefter tæller man antallet af ord med flere end 6 bogstaver. Disse ord er i nedenstående boks markeret med rød skrift. Der er **19 lange ord** i teksten.

Manøvrering, forsikringer og færdselsregler.

Deltageren har viden om:

- Forsikringsforhold.
- Skadesstatistikker.
- Færdselsregler.

Deltageren kan udføre forlæns og baglæns manøvrering med varevogn, bus, lastbil eller vogntog.

Deltageren har viden om, hvordan skader på personer, gods og køretøjer kan begrænses.

Så skal antallet af punktummer tælles. Der er **syv punktummer**, når man tæller et punktum med efter titlen og efter hver punktstilling med (selvom der ikke er punktum) samt tæller kolon som et punktum.

Nu kan LIX-tallet beregnes:

$$\text{LIX} = \frac{37}{7} + \left(\frac{19 \cdot 100}{37} \right) = 57$$

Som det fremgår af ovenstående, er LIX-tallet på målformuleringen (inkl. titlen) på 57. LIX-tallet ligger altså allerøverst i skalaen, hvor LIX-tallet er på "55 og derover". Der er altså tale om en meget svær tekst, der svarer til *"faglitteratur på et akademisk niveau og lovttekster"*.

Elektronisk LIX-beregner

På internettet kan man finde nogle forskellige elektroniske LIX-beregnere, så man ikke selv skal regne ud, hvad LIX-tallet er.

Eksempel på en elektronisk LIX-beregner:

<http://www.nielsgamborg.dk/indhold/lixberegner.htm>

Når man skal beregne LIX-tallet, skal man kopiere titlen og målformuleringen og sætte dem ind i beregneren, og man skal huske at:

- sætte punktum efter titlen
- sæt punktum efter hvert punkt i en punktopstilling
- fjerne alle punktummer i forkortelser, så der eksempelvis står "feks" i stedet for "f.eks."

Herunder vises et eksempel, hvor målformuleringen fra den foregående side er sat ind i den elektroniske LIX-beregner.

nielsgamborg.dk
teoretisk webdesign

Lixtals beregner

Manøvrering, forsikringer og færdselsregler.

Deltageren har viden om:

- Forsikringsforhold.
- Skadesstatistikker.
- Færdselsregler.

Deltageren kan udføre forlæns og baglæns manøvrering med varevogn, bus, lastbil eller vogntog.

Deltageren har viden om, hvordan skader på personer, gods og køretøjer kan begrænses.

Lixtal: 57

Sværhedsgrad: **Meget svær**

Sætninger: 7

Ord: 37

Lange ord: 19

☐ Slå live beregning til

6.3 Program for 1. arbejdsseminar

Bedre handlingsorienterede målformuleringer

1. arbejdsseminar

Onsdag den 1. juli 2020 kl. 10.00-15.30 (kaffe og brød fra kl. 9.30)

Transporterhvervets Uddannelser, Vesterbrogade 6D, 1620 København V
4. sal, rødt mødelokale

Program

Kl. 10.00 – 10.15	Velkomst og præsentation af projektets formål v. Mogens Ellgaard-Cramer, uddannelseskonsulent, Transporterhvervets Uddannelser
Kl. 10.15 – 10.35	Beskrivelsessystemet i AMU v. Lizzie Mærsk Nielsen, konsulent, Mærsk Nielsen HR
Kl. 10.35 – 11.00	Principper for udvikling af AMU-målformuleringer - Børne- og undervisningsministeriets regler - TUR's principper og skabelon for udviklingen af målformuleringer v. Lizzie
Kl. 11.00 – 11.20	Opmærksomhedspunkter ved udvikling af AMU-målformuleringer Faser i udarbejdelse af målformuleringer v. Lizzie
Kl. 11.20 – 12.15	Udvikling af målformuleringer - grupperne arbejder med udvikling/revidering af målformuleringer v. alle
Kl. 12.15 – 13.00	Frokost
Kl. 13.00 – 13.20	Beregning af LIX – læsbarhedsindex v. alle
Kl. 13.20 – 14.20	Fortsættelse af udviklingsarbejdet v. alle Kaffe i arbejdsgrupperne
Kl. 14.20 – 14.45	Præsentation af 1. udkast til målformuleringer samt sparring v. alle
Kl. 14.45 – 15.15	Fortsættelse af udviklingsarbejdet v. alle
Kl. 15.15 – 15.30	Afrunding af arbejdsseminaret

Husk at medbringe en bærbar computer

6.4 Program for 2. arbejdsseminar

TUR TRANSPORTERHERVETS
UDDANNELSER

Mærsk Nielsen HR
- en konsulentvirksomhed med fokus på kompetenceudvikling

Bedre handlingsorienterede målformuleringer

2. arbejdsseminar

Mandag den 7. september 2020 kl. 10.00-15.30 (kaffe og brød fra kl. 9.30)

**Transporterhervets Uddannelser, Vesterbrogade 6D, 1620 København V
BUENs mødelokaler, 5. sal**

Program

Kl. 10.00 – 10.05	Velkomst v. Mogens Ellgaard-Cramer, uddannelseskonsulent, Transporterhervets Uddannelser
Kl. 10.05 – 10.20	Kort repetition af principper for udvikling af bedre handlingsorienterede AMU-målformuleringer - faser i udviklingen - læsbarhed – LIX-beregning - opmærksomhedspunkter v. Lizzie Mærsk Nielsen, konsulent, Mærsk Nielsen HR
Kl. 10.20 – 10.40	Præsentation og drøftelse af de reviderede AMU-målformuleringer - kan målformuleringerne revideres yderligere? v. alle
Kl. 10.40 – 12.00	Udvikling af AMU-målformuleringer - grupperne arbejder med udvikling af flere målformuleringer v. alle
Kl. 12.00 – 12.15	Sparring på udviklede AMU-målformuleringer - grupperne giver hinanden sparring på målformuleringerne v. alle
Kl. 12.15 – 13.00	Frokost
Kl. 13.00 – 13.20	Præsentation af skabelon til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser - titel, kort titel, varighed, målformulering, LIX, Viskvalitet.dk, FKB-tilknytning, websøgetest, målgruppe, AMU-kursuspakker, AMU-prøve og pædagogisk vejledning v. Lizzie
Kl. 13.20 – 14.20	Anvendelse af skabelonen til de allerede reviderede AMU-målformuleringer - grupperne udfylder skabelonen - løbende sparring fra konsulenterne
Kl. 14.20 – 14.35	Kaffepause
Kl. 14.35 – 15.25	Fortsættelse af udviklingsarbejdet - udvikling af målformuleringer - anvendelse af skabelonen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser v. alle
Kl. 15.25 – 15.30	Afrunding af arbejdsseminaret

Husk at medbringe en bærbar computer samt projektmappen

6.5 Program for 3. arbejdsseminar

**TRANSPORTERHVERVETS
UDDANNELSER**

Mærsk Nielsen HR
- en konsulentvirksomhed med fokus på kompetenceudvikling

Bedre handlingsorienterede målformuleringer

3. arbejdsseminar

Onsdag den 7. september 2020 kl. 10.00-15.30 (kaffe og brød fra kl. 9.30)

**Transporterhvervets Uddannelser, Vesterbrogade 6D, 1620 København V
BUENs mødelokaler, 5. sal**

Program

Kl. 10.00 – 10.05	Velkomst v. Mogens Ellgaard-Cramer, uddannelseskonsulent, Transporterhvervets Uddannelser
Kl. 10.05 – 10.20	Kort repetition af principper for udvikling af bedre handlingsorienterede AMU-målformuleringer - faser i udviklingen - læsbarhed – LIX-beregning - opmærksomhedspunkter v. Lizzie Mærsk Nielsen, konsulent, Mærsk Nielsen HR
Kl. 10.20 – 10.40	Præsentation og drøftelse af de reviderede AMU-målformuleringer - kan målformuleringerne revideres yderligere? v. alle
Kl. 10.40 – 12.00	Udvikling af AMU-målformuleringer - grupperne arbejder med udvikling af flere målformuleringer v. alle
Kl. 12.00 – 12.15	Sparring på udviklede AMU-målformuleringer - grupperne giver hinanden sparring på målformuleringerne v. alle
Kl. 12.15 – 13.00	Frokost
Kl. 13.00 – 13.20	Præsentation af skabelon til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser - titel, kort titel, varighed, målformulering, LIX, Viskvalitet.dk, FKB-tilknytning, websøgetest, målgruppe, AMU-kursuspakker, AMU-prøve og pædagogisk vejledning v. Lizzie
Kl. 13.20 – 14.20	Anvendelse af skabelonen til de allerede reviderede AMU-målformuleringer - grupperne udfylder skabelonen - løbende sparring fra konsulenterne
Kl. 14.20 – 14.35	Kaffepause
Kl. 14.35 – 15.25	Fortsættelse af udviklingsarbejdet - udvikling af målformuleringer - anvendelse af skabelonen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser v. alle
Kl. 15.25 – 15.30	Afrunding af arbejdsseminaret

Husk at medbringe en bærbar computer samt projektmappen

6.6 Eksempler på reviderede målformuleringer

Herunder præsenteres tre eksempler på reviderede målformuleringer.

I hvert af eksemplerne er der først indsat den oprindelige målformuleringen, hvorefter den reviderede målformulering er indsat. Efter såvel målformuleringerne er LIX-beregningerne på målformuleringerne inkl. titel angivet.

Den oprindelige målformulering: 47623 Sikkerhed ved anvendelse af lagerreoler

Deltageren kan i forbindelse med arbejdet på lagre og terminaler medvirke til, at anvendelsen af reolsystemer sker på sikkerhedsmæssig forsvarlig måde og i overensstemmelse med leverandørens anvisninger. Deltageren kan i forbindelse hermed vurdere, hvorvidt der skal tilkaldes sagkyndige til vedligeholdelsen eller til udbedringen af eventuelle skader.

Deltageren kan indgå i det daglige samarbejde om arbejdsmiljø med henblik på at medvirke til at udarbejde systemer og rutiner vedrørende sikkerheden i forhold til lagerreoler – herunder rutiner i forhold til hovedeftersyn af reolerne jf. gældende bestemmelser og vejledninger.

Deltageren får kendskab til følgende særlige opmærksomhedspunkter, som har betydning for sikkerheden ved anvendelsen af reolsystemer: Belastning, truckværn, låsestifter, mærkning, pallestop, nedstyrtningsikringer mv.

Deltageren får kendskab til relevante regler, standarder og vejledninger i forhold til anvendelsen af normalt forekommende lagerreoler.

LIX-beregning på målformuleringen inkl. titlen: 72

Den reviderede målformulering (bemærk ændret titel): Sikkerhed ved brug af reoler for tung last

Deltageren har kendskab til gældende standarder for reoler, herunder:

- Opbygning af reoler
- Belastning
- Mærkning
- Truckværn.

Deltageren kan samarbejde om daglig sikkerhed samt systematisk vedligeholdelse.

Deltageren kan arbejde efter reolproducentens anvisninger, herunder:

- Udpege fejl og kategorisere fejl

LIX-beregning på målformuleringen inkl. titlen: 60.

Den oprindelige målformulering: 45647 Udvikling og teknologi i transporterhvervene

Efter gennemført uddannelse kan deltagerne, på baggrund af viden om nyeste udviklingstendenser i teknologi, arbejdsvilkår og arbejdsorganisering inden for transporterhvervene, indgå i det daglige samarbejde om arbejdets organisering og tilrettelæggelse. Deltagerne kan endvidere, i forbindelse med udførelsen af arbejdet, indgå aktivt i udviklingsprocesser i virksomheden på grundlag af erhvervet viden om teknologiens og arbejdsorganiseringens betydning for kompetenceudviklingen inden for branchen.

LIX-beregning for målformuleringen inkl. titlen: 80.

Den reviderede målformulering: Udvikling og teknologi i transporterhvervene

Efter gennemført uddannelse har deltageren viden om:

- nyeste udviklingstendenser i teknologi og arbejdsvilkår
- arbejdsorganisering inden for transporterhvervene
- teknologiens og arbejdsorganiseringens betydning for kompetenceudviklingen.

Deltageren kan på baggrund af den viden:

- indgå aktivt i udviklingsprocesser i virksomheden
- indgå i det daglige samarbejde om arbejdets organisering og tilrettelæggelse.

LIX-beregning for målformuleringen inkl. titlen: 52.

Den oprindelige målformulering: 40065 Uheldsforebyggelse for erhvervschauffører

Deltageren kan håndtere følgende manøvrer med køretøj, der er beregnet til erhvervmæssig godstransport eller erhvervmæssig personbefordring:

- baglæns kørsel omkring hjørner fx til læsseramper eller lignende ved brug af spejle og bakkamera således at farlige situationer og bagendekollisioner undgås
- indstille alle køretøjets spejle korrekt
- udføre korrekte højresving under påvirkning af distraktionsfaktorer
- aflæse orienterings- og advarselssystemer
- afværge uheld med modkørende trafikanter.

LIX-beregning for målformuleringen inkl. titlen: 64.

**Den reviderede målformulering (bemærk ændret titel):
Forebyggelse af uheld for erhvervschauffører**

Deltageren kan forebygge uheld med et køretøj, der er beregnet til erhvervmæssig godstransport eller erhvervmæssig personbefordring.

Deltageren kan:

- Indstille alle spejle korrekt
- Udføre korrekt højresving under påvirkning af distraktionsfaktorer
- Bakke om hjørne og bakke med målbremssning, ved brug af spejle og eventuelt bak-kamera, så farlige situationer og påkørsler undgås
- Aflæse orienterings- og advarselssystemer
- Afværge uheld med modkørende trafikanter.

Kurset kan udbydes som henholdsvis til kategori B (taxi, varebil), kategori C (lastbil) samt kategori D (bus).

LIX-beregning for målformuleringen inkl. titlen: 64.

6.7 Eksempel på en udfyldt skabelon til udvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse

TRANSPORTERHVERVETS
UDDANNELSER

Skabelon til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser

1. Titel på arbejdsmarkedsuddannelsen

Der skal angives en titel på arbejdsmarkedsuddannelsen. Titlen skal være på max. 50 tegn inkl. punktummer, andre grammatiske tegn og mellemrum. Vær opmærksom på, at titlen skal være så dækkende som muligt for indholdet i uddannelsen.

Husk, at der i titlen også kan indgå en niveaumarkør (1, 2, 3 eller ajourføring).

Planlægning og kørsel med blokvogn.

2. Kort titel på arbejdsmarkedsuddannelsen

Der skal angives en kort titel på arbejdsmarkedsuddannelsen. Titlen skal være på max. 15 tegn inkl. punktummer, andre grammatiske tegn og mellemrum.

Blokvogn

3. Varighed på arbejdsmarkedsuddannelsen

Arbejdsmarkedsuddannelsens varighed skal angives i hele eller halve dage, f.eks. 2,0 eller 2,5.

5 dage

4. Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelsen

Målformuleringen skal afspejle og afgrænse den job- og arbejdsfunktion, som uddannelsen skal kompetenceudvikle til. Vær opmærksom på, at målformuleringen skal kunne læses og forstås af AMU-målgruppen, faglærere og andre interessenter. Derfor skal den skrives i et letforståeligt sprog.

Ved udarbejdelse af målformuleringen er det vigtigt at gennemgå alle faser, der er beskrevet i bilaget bagerst i denne skabelon.

Husk, at der gerne må anvendes punktopstilling i dele af målformuleringen, hvis det kan lette læsningen af målformuleringen. Læs også herom i bilaget bagerst i denne skabelon.

Ved kørsel med blokvogn kan deltageren:

- Læsse maskingods ved hjælp af spil
- Lastsikre gods så akseltryk og totalvægt ikke overskrides
- Planlægge og gennemføre transport ad fastlagt rute
- Efterse vognen før transport.
- Udfylde ansøgning om transporttilladelse.

Deltageren kan anvende:

- Hydrauliske og manuelt betjente læsseramper
- Korrekt understøtning af blokvogn
- Korrekt afmærkning af udragende gods.

Deltageren har kendskab til:

- Regler om blokvogn i færdselsloven og i bekendtgørelsen om særtransport
- Teori om opbygning af blokvogn
- Vejkort med signaturer og det særlige vejnet, som skal anvendes ved transport med blokvogn
- Særlige hensyn over for andre trafikanter under kørslen

5. Beregnet LIX-tal

LIX-tallet på AMU-målformuleringen skal beregnes. Husk, at uddannelsens titel også skal indgå i beregningen.

Læs om beregning af LIX-tallet i bilaget bagerst i denne skabelon.

6. Spørgsmål til Viskvalitet.dk:

Der skal udarbejdes 5 evalueringsspørgsmål til deltagere og 5 evalueringsspørgsmål til virksomheder.

Hvert spørgsmål skal indledes med en af sætningerne nedenfor.

Hvor tilfreds er du med...?

I hvilken grad synes du...?

Vær opmærksom på, at evalueringsspørgsmålene skal relatere sig til noget, som Transporterhvervets Uddannelser kan handle på, f.eks. arbejdsmarkedsuddannelsens indhold og varighed, men f.eks. ikke til, hvordan skolerne har tilrettelagt undervisningen.

Spørgsmål til deltagerne:

I hvilken grad synes du, at kurset har lært dig at:

1. Læsse maskingods ved hjælp af spil
2. Lastsikre gods, så akseltryk og totalvægt ikke overskrides
3. Planlægge og gennemføre transport med blokvogn ad fastlagt rute
4. Efterse blokvogn før transport.
5. Udfylde ansøgning om transporttilladelse

Spørgsmål til virksomhederne:

I hvilken grad har kurset lært medarbejderen at:

1. Læsse maskingods ved hjælp af spil
2. Lastsikre gods, så akseltryk og totalvægt ikke overskrides
3. Planlægge og gennemføre transport med blokvogn ad fastlagt rute
4. Efterse blokvogn før transport.
5. Udfylde ansøgning om transporttilladelse

7. Tilknytning til fælles kompetencebeskrivelser

Det skal angives, hvilken fælles kompetencebeskrivelse arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet til (moder-FKB). Det skal desuden angives, hvilke FKB'er det anbefales, at arbejdsmarkedsuddannelsen eventuelt også kobles til.

Moder-FKB: 2227 (AK) Særtransport

Øvrige FKB'er:

8. Web-søgetekst

Teksten skal være et kort sammendrag af den handlingsorienterede målformulering, eller bestå af udvalgte nøgleord der karakteriserer uddannelsen. Teksten vises bl.a. på ug.dk. Ligesom i selve AMU-målformuleringen er det vigtigt at være opmærksom på, at teksten skal afspejle og afgrænse den job- og arbejdsfunktion, som uddannelsen skal kompetenceudvikle til. Den skal desuden været let at læse og forstå. Vær opmærksom på "Gode råd og faldgruber", der er beskrevet guidens kapitel 5, fase 5. Teksten må max. være på fire linjer, og der må ikke anvendes punktopstilling.

Deltageren kan udføre læsning og lastsikring af maskingods. Planlægge og gennemføre maskintransport med blokvogn ad fastlagt rute. Akseltryk og tilladte totalvægt ikke overskrides.
Udfylde ansøgning om transporttilladelse.

9. Målgruppe

Målgruppen for arbejdsmarkedsuddannelsen skal være et udsnit af de medarbejdere, der er beskrevet i den fælles kompetencebeskrivelse. Beskrivelsen må ikke stille krav til adgang til uddannelsen, medmindre der er tale om særlige adgangskrav i forbindelse med en certifikatuddannelse. Den brancherettede afgrænsning skal være tydelig.

Eksempler på, hvordan målgruppen kan beskrives:

- 1. Arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet til ufaglærte og faglærte medarbejdere, der arbejder inden for transportbranchen.*
- 2. Arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet til faglærte og ufaglærte medarbejdere inden for transportbranchen, der har erfaringer med, og som skal kunne udføre ...*
- 3. Arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet til ufaglærte, som arbejder inden for transportbranchen, og som skal kunne betjene*

Målgruppebeskrivelsen må ikke opstille adgangskrav eller på anden måde udelukke personer, der har andre forudsætninger, medmindre der er tale om de eventuelle særlige adgangskrav i forbindelse med en certifikatuddannelse.

Målgruppebeskrivelsen kan indeholde anbefalinger om, at deltagerne på forhånd har gennemført en konkret arbejdsmarkedsuddannelse, eller at deltagerne har tilsvarende kompetencer. Dette kan f.eks. formuleres således: "Det anbefales, at deltagerne på forhånd har gennemført arbejdsmarkedsuddannelsen, eller at deltagerne har tilsvarende kompetencer."

Arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet til medarbejdere, der arbejder inden for transportbranchen med primært operative opgaver, administrative medarbejdere, mellemledere som for eksempel kørselsforvaltere, planlæggere og selvstændige vognmænd, med primært opgaver inden for ordremodtagelse og planlægning

10. Forslag til AMU-kursuspakke(r), som arbejdsmarkedsuddannelsen kan indgå i

Skriv forslag til, hvilken eksisterende AMU-kursuspakke arbejdsmarkedsuddannelsen eventuelt kan indgå i, f.eks. "Ny chauffør i xxx". Hvis en anden arbejdsmarkedsuddannelse skal udgå af den eksisterende AMU-kursuspakke, skal det også skrives.

Hvis der stilles forslag til en ny AMU-kursuspakke, skal der angives et forslag til titel på den nye AMU-kursuspakke. Det skal desuden fremgå, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser der skal indgå. Skriv numre og titler på disse arbejdsmarkedsuddannelser.

11. Forslag til standardmerit

Hvis arbejdsmarkedsuddannelsen helt eller delvis modsvarer fag i en eller flere af erhvervsuddannelsernes hovedforløb, kan det anbefales, at arbejdsmarkedsuddannelsen skal kunne give standardmerit.

12. Hvilken/hvilke arbejdsmarkedsuddannelse(r) erstatter den nyudviklede arbejdsmarkedsuddannelse eventuelt?

Hvis den nyudviklede arbejdsmarkedsuddannelse skal erstatte en eller flere af de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser, skal denne/disse arbejdsmarkedsuddannelser angives herunder. Husk at skrive både kode/nummer, titel, hele målformuleringen og varighed i dage. Skriv desuden LIX-tallet for målformuleringen (husk at uddannelsens titel også skal indgå i LIX-beregningen).

Arbejdsmarkedsuddannelsen erstatter følgende eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse

Kode/nr. og titel: 45111 Blokvognskørsel

Målformulering: Deltageren kan, efter gennemført uddannelse, på baggrund af kendskab til færdselslovens regler og bestemmelser om blokvognstransport, gennem teori om blokvognsopbygninger, anhugning, vejkort med signaturforklaringer, herunder det særlige vejnet, som ofte skal anvendes ved blokvognstransporter, udføre læsning/surring/opklodsning af maskingods ved hjælp af spil, planlægge og gennemføre maskintransport med blokvogn ad fastlagt rute, således at blokvognens akseltryk og tilladte totalvægt ikke overskrides.

Arbejdet omfatter betjening af forskellige former for hydrauliske læsseramper og manuelt betjente ramper, korrekt understøtning af blokvogn og afmærkning af udragende godstyper.

Endelig kan deltageren udfylde en ansøgning om transporttilladelse og udføre eftersyn af blokvognstog før transport samt udvise særligt hensyn over for andre trafikanter under kørsel.

Dette uddannelsesmål betragtes som et myndighedscertifikat, når det afvikles i kombination med den lovpligtige efteruddannelse jf. Færdselsstyrelsens bekendtgørelse herom.

Varighed i dage: 5,0

LIX for den eksisterende målformulering inkl. titlen: 77

13. Udvikling af AMU-prøve

Afkryds og besvar nedenstående spørgsmål.

Prøvetype:

- ☒ Multiple Choice
- ☐ Case
- ☐ Praktisk
- ☐ Mundtlig

Skoleudlagt

- ☐ Ja
- ☒ Nej

Certifikatkursus

- ☐ Branche
- ☐ Myndighed

Varighed i minutter: 30

Antal spørgsmål til prøven: 20

Antal spørgsmål der udvikles: 60

Beståelseskrav: 75 % rigtige

Emner i prøven, samt antal spørgsmål der trækkes i emnet:

Læsse maskingods

12 spørgsmål

Lastsikre gods, så akseltryk og totalvægt ikke overskrides

12 spørgsmål

Planlægge og gennemføre transport med blokvogn ad fastlagt rute

12 spørgsmål

Efterse blokvogn før transport.

12 spørgsmål

Transporttilladelse

12 spørgsmål

14. Udvikle pædagogisk vejledning inkl. vejledende tidsfordeling (skema)

Der er ikke blevet udarbejdet en pædagogisk vejledning til arbejdsmarkedsuddannelsen som led i projektet.